

23 december 2021, Ada

Halverwege de nacht draaide de wind van west naar oost. In deze tijd van het jaar betekende dit een weersomslag en meer geluidsoverlast van elkaar passerende goederentreinen in de nacht. Ada Löwenbach was er in de vroege ochtend van 23 december wakker van geworden. Ze sloeg haar magere benen over de rand van haar bed en rilde; de vloer voelde koud aan onder haar voeten. Omzichtig schuifelde ze in het schemerdonker om het bed heen en sloot het slaapkamerraam dat ze de vorige avond voordat ze ging slapen voor wat frisse lucht op een kier had gezet. Doorgaans ondervond ze weinig hinder van het drukke treinverkeer tussen Arnhem en Ede, maar wanneer de wind 'verkeerd' stond leek het bijkans alsof het materieel door haar huis denderde. Er was sneeuw voorspeld; voor het eerst in negen jaar was de kans op een witte kerst 60 procent. Ada kroop terug in haar bed en huiverde. Ze hield van sneeuw en verheugde zich nu al op lange boswandelingen met haar jongste kleindochter Tess, maar 'welbehagen', zoals bezongen in het bekende kerstlied, was een gevoel dat ze lang geleden was kwijtgeraakt en dat ook nooit meer was teruggekomen. Haar litteken was gevoelig; nóg een teken dat er ander weer op komst was. Ze zuchtte. Ze deed nu toch geen oog meer dicht. De wijzers van haar wekker wezen acht uur aan. Ze kon net zo goed opstaan. Ze schoot in haar pantoffels en ochtendjas. Op de overloop deed ze het licht aan en liep vervolgens de trap af naar beneden. De contouren van de meubels in haar halfduistere woonkamer wezen haar de weg naar de kerstboom waarvan ze de verlichting werktuigelijk aanknipte. Oostwaarts gloorde aarzelend een rozerode streep daglicht, een twijfeling tussen schemering en dageraad. Ze sloot 's avonds zelden de overgordijnen. Haar diepe tuin die bijna aan het bos grensde bood meer dan genoeg privacy. Ze geeuwde en liep naar de keuken om koffie te zetten. Op de keukentrolley lag haar smartphone. Ze fronste haar wenkbrauwen: had ze al zin om via de nieuwsapp de dagelijkse ellende over zich heen gestort te krijgen? Lós van het feit dat ze privé al genoeg aan haar hoofd had, was de voortdurende nieuwsstroom rond corona, en de aangescherpte maatregelen die rond de feestdagenperiode golden, genoeg om spontaan migraine van te krijgen. Met een dampende Nespresso Lungo nam ze plaats aan de eetbar en begon in gedachten verzonken een cracker te smeren. Tess zou aan het einde van de middag door haar moeder afgezet worden om de kerstdagen bij haar door te brengen. Lotte, haar jongste dochter, werkte als ic-verpleegkundige in het Radboud ziekenhuis in Nijmegen. Dankbaar, maar zwaar werk. Zeker nu corona de wereld al twee jaar in haar greep hield. Ada beet in haar cracker met kaas. Lotte was dan wel haar stiefdochter, maar gevoelsmatig was ze haar jongste telg. Lotte had onder druk van haar leidinggevende toegezegd met de kerstdagen te zullen werken. Ze kwamen structureel handen tekort, maar onder het ziekenhuispersoneel waren ook veel ziekmeldingen. Ada trok even een gezicht; typisch Lotte. Te goed voor deze wereld. Zo anders dan haar dochter Britt. Britt, die haar zo vaak aan zichzelf deed denken, toen ze dezelfde leeftijd had. Nauwelijks tijd voor haar gezin en met weinig oog voor de kleine geneugten van het leven. Ada liet zich van de hoge barkruk glijden; hoe anders was haar eigen leven nu. Twee jaar geleden was ze met vervroegd pensioen gegaan en ze had er geen moment spijt van gehad. Haar vrees dat ze zich zou gaan vervelen en zich vreselijk onnuttig zou gaan voelen bleek ongegrond. Ze was tot de ontdekking gekomen dat tuinieren, maar ook natuurfotografie, haar rusteloze en onderzoekende geest kalmeerde en beide hobby's oefende ze met veel plezier uit. Zelfs nu, hartje winter, stond de tuin er goed bij. De Skimmia Rubella, met haar opvallende roze bloemknoppen was een aanwinst voor haar border, maar ook de Helleborus met zijn fraaie witte bloemen deed het goed. Sinds kort mochten ook de gedetailleerde, humoristische puzzelprenten van Jan van Haasteren zich in haar belangstelling verheugen. Het was ronduit heerlijk om op druilerige middagen met een dampende kop thee onder handbereik aan een nieuwe puzzel te beginnen, om eerst de stukjes met alle rechte randen te sorteren en vervolgens op zoek te gaan naar de zogenaamde haaienvin, het handelsmerk van de striptekenaar, dat in iedere puzzel verborgen zat. In de zomermaanden vond ze het prettig om 's morgens in alle vroegte haar schildersezels in de tuin te zetten en zich een paar uur te verliezen in

vermiljoenrood en nachtblauw, en alles wat zich daartussenin bewoog. Helaas waren de sportscholen nu weer gesloten, want ook daar was ze drie keer per week te vinden. Het herinnerde haar eraan dat ze vandaag weer eens een half uur op haar hometrainer zou moeten doorbrengen; op deze leeftijd was het zo belangrijk om dagelijks in beweging te zijn. Eigenlijk verveelde ze zich geen moment, en ook haar vakliteratuur hield ze nog bij. Haar favoriete moment daarvoor was haar drie kwartier in de huisbibliotheek, voorafgaand aan het avondeten. Waar vrouwen van haar generatie zich doorgaans vermaakten met een op de doelgroep gericht periodiek tijdschrift, installeerde zij zich met haar tablet in haar oorfauteuil om de nieuwste rechterlijke uitspraken en jurisprudentie te bestuderen. Ze keek om zich heen: het huis was groot, té groot voor haarzelf nu ze alleen woonde, maar het was het huis van haar ouders. Het huis waar ze was opgegroeid. En het huis waar ze zou sterven. Zo simpel was het. Zolang ze zichzelf nog kon bedruipen, goed ter been was en op haar voeding lette, kregen ze haar met geen tien paarden uit de villa die half verscholen lag in de bossen tussen Wolfheze en Ede. Toegegeven, zonder de hulp van Linda, haar schoonmaakster en Evie de kokkin -ze had nu eenmaal twee linkerhanden wat eten bereiden betrof- zou dit pand haar fysiek allang de nek omgedraaid hebben. Haar blik werd naar de erker met uitzicht op de tuin getrokken; achter de haag van rode zuurbes begon direct het bos. Het was gaan sneeuwen. Geen sneeuw die bleef liggen. Het was nog boven nul, maar aan het begin van de avond, wanneer de temperatuur zou dalen, zou het zeker voor een witte wereld gaan zorgen. De haag werd onderbroken door een zwart hek van sierlijk smeedijzer. De deur ervan stond op een kier. Ze fronste haar wenkbrauwen. Was ze de vorige avond vergeten hem dicht te doen? Niet dat hier ooit iemand kwam. Het huis lag niet in de buurt van een wandelroute. Ze vergat de laatste wel vaker van dit soort dingen. Dan was ze weer haar bril kwijt, om hem vervolgens terug te vinden in de koelkast of ze liep de trap op en zodra ze op de overloop stond was ze alweer kwijt wat ze er überhaupt kwam doen. Vast de leeftijd. Ada schrok van een volkomen onverwachte beweging bij de heg. Een gestalte strompelde richting het hek, zocht er steun bij. Ada registreerde in een flits witte, verkrampde vingers, geen handschoenen, verwarde blonde haren en bloed. Akelig veel bloed.

De jonge vrouw klapte voorover en braakte. Ze aarzelde geen moment, opende de deur naar de tuin en haastte zich naar haar toe.

“Waar ben je gewond?” De vrouw droeg een crèmekleurig donsjack met capuchon, afgezet met wit bont, dat aan de voorzijde werd geruïneerd door bloedvlekken. Ze wees naar haar schouder. “Bel 112. Ik ben gestoken. Hij kan niet ver weg zijn, de klootzak.”

Ada haastte zich weer naar binnen; de vragen kwamen later wel. Op de eetbar lag haar telefoon, zoals ze hem had achtergelaten. Ze toetste het nummer in en had bijna onmiddellijk contact. Kort en bondig noemde ze haar naam en adres en zette uiteen wat er was gebeurd; slechts haar stem trilde licht. Vijfentwintig jaar ervaring als rechter, waarvan de laatste veertien jaar als strafrechter, hadden haar gepokt en gemazeld, maar nog nooit was de misdaad zo dichtbij gekomen als nu. Op haar eigen grond, binnen haar eigen ruimte. Ze sloot een kort moment haar ogen.

“Is het slachtoffer bij kennis, mevrouw Löwenbach?” Ze opende haar ogen weer. “Ja, maar ze heeft een steekwond, ter hoogte van haar sleutelbeen.” Ada keek achterom. De jonge, onbekende vrouw was in elkaar gezakt bij het hek en lag roerloos op de grond. Ada vloekte hardop.

“Wat is er aan de hand?” Met de telefoon aan haar oor liep ze terug de tuin in.

“Ze is inmiddels buiten kennis. Luister, kunnen jullie politie en een ambulance sturen? Volgens het slachtoffer kan de dader niet ver weg zijn.”

“Zijn beiden al onderweg, mevrouw. De ambulance zal het snelst ter plaatste zijn. Kunt u het slachtoffer op haar zij leggen? Zou dat gaan?” Ada knielde stram bij de jonge vrouw neer en zette haar telefoon op de speaker.

“Ze ligt hierbuiten op de grond. En het sneeuwt. Ze moet naar binnen. Het is te koud.” Ada keek om zich heen. Bomen, zo ver als haar oog reikte. Ze had ze altijd beschouwd als stabiele, onverzettelijke poortwachters. In alle jaren die ze hier nu woonde, had ze zich nog nooit onveilig gevoeld. Het bos eindigde achthonderd meter verderop met een hoog hek langs het spoor en driehonderd meter verder, in zuidwestelijke richting, lag het huis van Kees van Broekhoven, de boswachter en zijn gezin. Achter zijn huis liep een fietspad; het zou de enige manier voor de

hulpverleners zijn om bij haar woning te komen. Het was de enige manier voor de dader om te ontkomen, tenzij hij de omgeving erg goed kende. Als hij in noordelijke richting was weggevlucht, betekende dit dat hij juist dieper het bos was ingetrokken. De stilte werd doorbroken door de melancholieke roep van een buizerd, recht boven haar hoofd. Omzichtig draaide ze de jonge vrouw op haar zijde, de kant waar ze niet bloedde.

“Mevrouw Löwenbach, bent u er nog?” Ze schrok op uit haar gepeins. “Kunt u uw vingers tegen haar hals leggen? Ademt het slachtoffer nog?” Ada deed wat haar gevraagd was.

“Ja, ze ademt, maar zwak.” Ze spitste haar oren. In de verte klonk het geluid van een sirene. “Ik denk dat ze er al zijn”, merkte ze op. Het viel haar nu pas op dat het jack van de jonge vrouw niet alleen geruïneerd was vanwege de bloedvlekken, maar er zaten ook willekeurige scheuren in, ter hoogte van haar sleutelbeen en borst. De stof rafelde en de voering, dons, stulpte naar buiten als pus uit een ontstoken wond. Ada huiverde toen ze zich realiseerde dat de dader er in het wilde weg op los gestoken moest hebben.

Ze zag drie ambulanceverpleegkundigen, waarvan twee een brancard tussen hen in droegen, haar richting opkomen. Hun blauw-gele uniform viel op tussen de grijze, eindeloze stammen.

“Goedemorgen. U hebt gebeld en u hebt het slachtoffer op uw terrein gevonden?” Ada kwam moeizaam overeind. Haar voeten waren steenkoud. Ze huiverde in haar ochtendjas. Het sneeuwde nog steeds. Ze knikte.

“Verrekte jammer dat het niet blijft liggen. Wellicht was de dader dan sneller gevonden”, merkte ze op. De jonge vrouw werd behoedzaam door twee van de verpleegkundigen op de brancard gelegd. De derde keek Ada aan en trok vragend zijn wenkbrauw op.

“Volgens het slachtoffer kan hij niet ver weg zijn”, lichtte ze haar antwoord toe. Er klonk gehoest en gekreun. De jonge vrouw was bij kennis gekomen en wenkte haar vanaf de brancard naderbij. “Is hij gevonden?” Ze vertrok haar gezicht van pijn. Ada boog zich naar haar voorover. Streek het verwarde blonde haar uit haar gezicht en schudde ontkennend haar hoofd.

“Hoe heet je? Wat is er gebeurd?” Eén van de ambulanceverpleegkundigen kuchte nadrukkelijk. “Hier is geen tijd voor, ze moet naar het ziekenhuis.”

“Manon. Manon Rijnsburg.” De jonge vrouw glimlachte zwak, maar vertrok haar gezicht weer van pijn. “Ah, shit!” Het klonk hartgrondig. Ada bestudeerde haar; wat een krachtige vrouw. Weerbaar. Ze leek meer kwaad dan bang of ontdaan. In de verte zag ze de blauwe zwaailichten van politiewagens.

“Naar welk ziekenhuis brengen jullie haar?” vroeg ze.

“Gelderse Vallei”, antwoordde één van de verpleegkundigen op. Ada legde haar hand over de bleke hand van Manon Rijnsburg. Hij voelde steenkoud.

“Ik kom je opzoeken, goed?” Manon knikte.

“Bedankt”, fluisterde ze. Ada knikte en keek de ambulanceverpleegkundigen na die met de brancard tussen hen in terugliepen naar de ambulance. Ze groetten kort de politiemensen die hen passeerden.

“Goedemorgen, u bent mevrouw Löwenbach?” Ada draaide zich om. Ze herkende de man en vrouw die tegenover haar stonden niet. Ze knikte aarzelend.

“Recherche, mevrouw Löwenbach. Mogen we u een paar vragen stellen?” Ze knikte opnieuw. Instemmend, nu.

“Kom mee naar binnen, dan zet ik koffie. Ik heb het steenkoud gekregen.”